

Είδος: Εφημερίδα / Ένθετο: **ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ**
 Ημερομηνία: Παρασκευή, 22-01-2010
 Σελίδα: 17
 Μέγεθος: 282 cm²
 Μέση κυκλοφορία: 32230
 Επικοινωνία εντύπου: (210) 9296001
 Λέξη κλειδί: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

■ **Λίλη Λαμπρέλλη** (διασκευή παραμυθιών και αφήγηση)
Θα πούμε ψέματα,
Θα πούμε την αλήθεια
 παραμύθια προφορικής παράδοσης μουσική: Μυρτώ Μποκολίνη
 εικόνες: Κορίνα Ντερρ
 εκδόσεις **Πατάκης**, ψηφιακός δίσκος (CD), 7,90 €

Η Λίλη Λαμπρέλλη παραπάνω από δέκα χρόνια τώρα αφηγείται παραμύθια προφορικής παράδοσης. Πρόκειται για μια οπουδαία και πολύ γνωστή παραμυθού, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Παρεμπιπτόντως έχει γράψει και ωραιότατα παραμύθια, από τα οποία εφτά απευθύνονται στα παιδιά και ένα σε ενηλίκους. Το παραμύθι, μου έλεγε κάποτε, είναι το αρχαιότερο είδος λόγου. Γεννήθηκε συγχρόνως με την ομιλία του ανθρώπου, και σαφώς προ της γραφής. Η καλλιτέχνις, που ζει και εργάζεται στις Βρυξέλλες, μυήθηκε στην τέχνη του παραμυθιού αρχικώς από την ανθρωπολόγο Nicole Belmont κι έπειτα παρακολούθησε πολλούς παραμυθάδες: τον Αφρικανό Mauflice Boycasse, τον Αράβα Hamadi, τον Βέλο Stephane van Hoecke, τον Γάλλο Michel Hindenoch και άλλους. Στο Παρίσι, κοντά στον μεγάλο δάσκαλο-αφηγητή Henri Cougouard, πηγαινοερχόταν επί τέσσερα χρόνια. Ανήκει στην ομάδα του. «Χάρη σ' αυτόν», γράφει στο σύντομο προλογικό σημείωμά της η Λίλη Λαμπρέλλη, «νιώθω ότι ανήκω στην ευγενική γενιά των σαλτιμπάγκων».

Οι «σαλτιμπάγκοι» αυτοί, οι παραμυθάδες στην προκειμένη περίπτωση, με τη ζωντανή και ενίοτε μαγική παρουσία τους, αναγεννιούνται τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη. Ο λόγος τους, ο λόγος του ανθρώπου δηλαδή, για την τέρψη, μα και για την ευδωδωή των ονειρών του κοινού, σε πλατείες, σε αίθουσες, σε σχολεία, σε

συγκεντρώσεις, σε θέατρα, ακόμη και σε αποθήκες, ανθεί.

«Τα λαϊκά παραμύθια είναι σοφά, γι' αυτό απευθύνονται σε σοφούς, δηλαδή στα παιδιά. Τα παιδιά είναι οι φυσικοί-όχι οι μόνοι-αποδέκτες των παραμυθιών», τονίζει η συγγραφέας και αφηγήτρια. Κι ακόμη: «Το λαϊκό παραμύθι είναι κάτι πολύ παράξενο. Μοιάζει ταπεινό και ανώδυνο, αδέξιο, αφελές, άτεχνο, έχει όμως όλα τα χαρακτηριστικά του μεγάλου έργου τέχνης: καταπλήσσει τον χρόνο και περιέχει το ΟΔΟ. Τίποτε δεν έχει καταπλήξει τον χρόνο περισσότερο από ένα παραμύθι». Μάλιστα. Γεννήθηκε σε καιρούς απόλυτης προφορικότητας κι έφτασε έως εμάς με το πιο ευάλωτο αλλά και παντοδύναμο μέσο: την ανθρώπινη φωνή. Μοιάζει με βάρκα, μοιάζει με μονόζυλο. Με υπερωκεάνιο. Ταξιδεύει στις θάλασσες των ονειρών και των στοχασμών. «Το σπρώχνουν ανάσες ελευθερίας». Το τιμούν κρατάει αυτός που ακούει. Η στεριά είναι η ίδια η ζωή-σε καλεί στη γιορτή της κι άλλη μέρα, πολλές μέρες ακόμη. Σε σπρώχνει να λαχταρήσεις να ποθήσεις. «Λέω παραμύθια γιατί θέλω να θυμάμαι πως (εκεί ψηλά στους ώμους) έχω χνάρια από φτερά. Λέω παραμύθια για να θυμίζω σε όσους τα ακούνε πως έχουν κι αυτοί χνάρια από φτερά», συνεχίζει η έξοχη παραμυθού Λίλη Λαμπρέλλη. Και το μικρό, ασήμαντο ποντίκι στο παραμύθι που αφηγείται, και τιτλοφορείται «Το σύννεφο τ' Απρίλη» (από τους λαϊκούς θησαυρούς των Ινδιάνων Τσεγέν), ασφαλώς και θα είχε φτερά. Δεν θα τα απέκτησε μονομιάς. Απλώς θέρειψαν και κόντεψαν να σκεπάσουν τον ήλιο όταν παρέδωσε το όλον της ζωής του σε όσους υπέφεραν, παραμερίζοντας τον εαυτό του και το όνειρό του να ανταμώσει τις λευκές κηλίδες του ήλιου -την απόλυτη δηλαδή ευτυχία, καθώς του είχαν προμαντέψει. Το Σύννεφο τ' Απρίλη έδωσε μάτια, έδωσε αλκή, έδωσε δύναμη και υγεία για τους άλλους και όταν έφθασε και σχεδόν ακούμπησε στις πολυπόθητες λευκές κηλίδες και στο θάλπος τους, δεν ήταν πια ένας εξαθλιωμένος μικρός ποντικός-είχε μεταμορφωθεί σε πανώριο, παντοδύναμο αετό.

Στο CD η Λίλη Λαμπρέλλη αφηγείται, εκτός από αυτό, άλλα τρία παραμύθια: «Ο θησαυρός του μπασομπάμι» από την Αφρική, «Το πρώτο κουνούπι», Κίνα, και το «Πέμπτο όνειρο», παραμύθι των Ινδιάνων Ναβάχο. Η εκφραστική φωνή της, ο σεβασμός της σε αυτά τα ιερά κειμήλια των λαών, η πολύχρονη θητεία της και η αφιέρωσή της σε αυτά κάνουν το δισκάκι υπέροχο. Και απόλαυση μικρών και μεγάλων. Η διακριτική μουσική της Μυρτώς Μποκολίνη μοιάζει να υποκλίνεται σε αυτά τα μνημεία του λόγου.